

УДК 364.3-057.68(477)

Чуйков Р.В.<sup>1</sup>, Зайцева В.М.<sup>2</sup>

<sup>1</sup> студ. гр. ГФм-213, НУ «Запорізька політехніка», Запоріжжя

<sup>2</sup> канд. пед. наук, професор, НУ «Запорізька політехніка», Запоріжжя

## **ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СТРАХУВАННЯ В ТУРИСТИЧНОМУ БІЗНЕСІ**

На сьогоднішній день користується попитом туристичне страхування, адже за останній рік спостерігається тенденція збільшення кількості громадян, які виїжджають за кордон. Причина такого росту у сфері туризму пов'язана із зміною способу життя вітчизняних громадян та збільшенням кількості поїздок за кордон у зв'язку із війною. На тлі загального згортання ринків фінансових послуг аналіз сучасних тенденцій, виявлення причин специфічної динаміки страхування у сфері туризму набуває особливої актуальності. Своєчасним є аналіз сучасного стану туристичного страхування, обґрунтування доцільності використання нових видів страхування туристів з точки зору оцінки вартості страхового полісу.

Страхування туристів здійснюється відповідно до норм Закону України «Про туризм», а також на вимогу посольств при відкритті візи. Згідно зі ст.16 Закону України «Про туризм», страхування туристів (медичне та від нещасного випадку) при здійсненні туристичних поїздок є обов'язковим і забезпечується суб'єктами туристичної діяльності на основі угод із страховиками [1]. Тому слід зазначити, що туристичне страхування – це компенсація медичних витрат, які можуть виникнути в закордонній поїздці внаслідок раптового захворювання або нещасного випадку. Крім компенсації медичних витрат, страхування

громадян, що виїжджають за кордон, може включати й інші гарантії (надання юридичної допомоги або допомоги на дорогах). Характерна риса страхування громадян, що виїжджають за кордон – включення страхування невідкладної допомоги.

Страхування в туризмі – система взаємозв'язків між страховою компанією і туристом по забезпеченню захисту життя, здоров'я та майнових інтересів громадян під час туристичної подорожі [3]. Страхові компанії забезпечують комплексний особистий і майновий страховий захист туристів під час подорожей за кордон та в межах України. Основні складові вартості страхового поліса – це: тривалість поїздки, територія дії поліса, набір ризиків і розмір страхової суми, вік застрахованої особи, ступінь активності туриста в подорожі [2]. Туристичне страхування пропонує широкий спектр послуг, необхідних для успішного функціонування індустрії туризму. Так, страхування туристів та туристичних організацій можна поділити на особисте страхування туристів, майнове страхування туристів та страхування відповідальності туристичних організацій.

Сфера туризму у воєнні роки знаходиться в стадії зміни сфер впливу на ринку туристичних послуг між найбільшими туроператорами [5]. Саме вони і диктуватимуть попит на страхові послуги в недалекому майбутньому. Поряд із обов'язковими видами страхування, які стосуються виключно туристів, існує та зберігатиметься у післявоєнні роки потреба у страхуванні майнових ризиків (нерухомість, автомобілі). З появою зарубіжних туристичних компаній, а також в процесі концентрації капіталу окремими вітчизняними туроператорами, буде зростати потреба в особистому страхуванні (медичне, пенсійне, від нещасних випадків), яке стане частиною соціального пакету персоналу туристичних фірм.

Перспективним напрямком розвитку страхового бізнесу є формування страхового ринку VIP клієнтів туристичних фірм, для яких страхування буде здійснюватися в комплексі: страхування депозиту, платіжної картки, особисте медичне страхування, страхування від нещасного випадку і обов'язкове страхування всього комплексу туристичних послуг. Після закінчення війни слід

прогнозувати запровадження комбінованих дисконтних платіжних карток, де послуги банківські, страхові та туристичні будуть об'єднуватися в один продукт, для задоволення потреб клієнтів, які не обмежені у витратах та цінують якість та комфорт [4]. У результаті посилення вимог щодо відповідальності туроператорів можна прогнозувати зростання попиту на страхування ряду підприємницьких ризиків: порушення своїх обов'язків контрагентами (екскурсійні бюро, засоби розміщення, транспортні компанії, екскурсійні бюро тощо); втрата прибутку з незалежних причин (стихійне лихо, катастрофи, терористичні акти тощо). Посилення вимог до якості страхових продуктів вимагатиме нестандартних підходів щодо задоволення потреб клієнтів з боку страховиків компаній. Все більше власників туристичних фірм приходять до висновку про необхідність розробки програм управління ризиками із залученням професіоналів.

Таким чином ринок туристичних послуг, а разом з ним і страховий ринок після війни вийдуть на якісно новий рівень, який передбачає поєднання інтересів та взаємовигідне співробітництво. Як показує практика, ті, хто хоча б один раз зіткнувся з подібними проблемами в поїздці, в подальшому, виїжджаючи за кордон, завжди купують страховку. При цьому крім стандартної медичної страховки можна убезпечити себе і в разі інших непередбачених обставин.

### **Список використаних джерел:**

1. Маркетинг в туризмі : навчальний посібник. / С. М. Цвілий, Т. С. Кукліна, В. М. Зайцева. Запоріжжя : НУ «Запорізька політехніка», 2022. 260 с.
2. Цвілий С. М., Жилко О. В., Зайцева В. М. Територіальний брендинг в контексті інвестиційної привабливості вітчизняної туристичної дестинації. *Інтелект XXI*. Київ : НУХТ; Одеса ВД «Гельветика». 2022. № 3. С. 73–77.
3. Zaitseva V., Tsviliy S., Gurova D. Medical formalities in protecting the rights of consumers to receive safe tourist service in the conditions of COVID-19.

*National Health as Determinant of Sustainable Development of Society* : monograph. School of EMPA (Slovakia). Bratislava, 2021. Pp. 788. P. 615–638.

4. Zaytseva V. M., Tsviliy S. M., Demko V. S., Klopov I. O., Kovalenko V. I. Internalization of the investment environment in the international tourism industry. *Apuntes del CENES*. Vol. 43. № 78. 2024. Pp. 91–123. DOI: <https://doi.org/10.19053/upct.01203053.v43.n78.2024.16971>

5. Zaitseva V., Tsviliy S., Gurova D., Korniienko O., Mamotenko D. Postcoronavirus formation of tourist micro-business of the region on the basis of economic security. *Management, finance, economics: modern problems and ways of their solutions* : collective monograph. Boston: Primedia eLaunch, 2021. P. 169–202.